

Ռաֆիկ Ասքանազի Նահապետյան, պ.գ.դ., պրոֆ.

Ուսումնամեթոդական և գիտական աշխատանքների ցուցակ

Ուսումնամեթոդական ձեռնարկներ և ծրագրեր

1. Ուսումնամեթոդական ուղեցույց <<Ազգագրություն>> ընդհանուր դասընթացի , Խ.Աբովյանի անվան հայկական պետական մանկավարժական համալսարան, Պատմության և իրավագիտության ֆակուլտետ, Հայոց պատմության ամբիոն, Երևան, 2008, 24 էջ:
2. Հայոց սոցիոնորմատիվ մշակույթը, ԵՊՀ պատմության ֆակուլտետ, Հնագիտության և ամզագրության ամբիոն, Երևան, 2009, 180 էջ:
3. Հայ ազգագրության պատմություն, Մաս առաջին, Հնագույն և հին սկզբնաղբյուրների ազգագրական տեղեկությունները հայերի և Հայաստանի մասին, ԵՊՀ Պատմության ֆակուլտետ, ՀՊՄՀ պատմության և իրավագիտության ֆակուլտետ, Երևան, 2010, 152 էջ:

Ծրագրեր

1. Հայ ազգագրության պատմության ծրագիր, ԵՊՀ, 2004:
2. Հայ ազգագրություն, ԵՊՀ, Երևան, 2004:
3. Հայ ազգագրություն, ԵՊՀ, Երևան, 2004:
4. Նախնադարյան հասարակության պատմություն, ԵՊՀ, Երևան, 2004:
5. Հայոց սոցիոնորմատիվ մշակույթը, ԵՊՀ, Երևան, 2005:
6. Հայ ազգագրություն, ԵՊհ, Երևան, 2005:
7. Հատուկ դասընթացի <<Ազգագրություն>> մասնագիտացման մագիստատուրայի առաջին կուրսի ուսանողների համար, Երևան, 2006:
8. Հայ ժողովրդի կենսաապահովման մշակույթը, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2006, էջ 16:

Գիտական աշխատություններ

Մենագրություններ

1. Աղձնիքահայերի ընտանիքը և ընտանեկան ծիսակարգը /XIXդ. II կես –XXդ. դարի սկիզբ/, Պատմաազգագրական ուսումնասիրություն, ՀՀ ԳԱԱ Հայոց ցեղասպանության թանգարան-ինստիտուտ, Երևան, 2004, 260 էջ:
2. Աղձնիքահայերի ամուսնահարսանեկան սովորույթներն ու ձեւերը /պատմաազգագրական ուսումնասիրություն/ , ԵՊՀ պատմության

Ֆակուլտետ ՀՀ ԳԱ հնագիտության և ազգագրության ինստիտուտ, Երևան,
2007, 305 էջ:

3. Աղձնիքահայերի մանկան ծննդի և խնամքի ավանդական սովորույթներն ու ծեսերը, Պատմազգագրական ուսումնասիրություն, ԵՊՀ պատմության ֆակուլտետ, Հնագիտության և ազգագրության ամբիոն, Երևան, 2010, 188 էջ:
4. Աղձնիքահայերի մանկան ծննդի և խնամքի ավանդական սովորույթներն ու խեսերը, Պատմազգագրական ուսումնասիրություն, <<Արևմտահայերի էթնոմշակութային բնութագիրը>>, թիվ 3, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2011թ., էջ 216:

Հոդվածներ

1. Մ.Խրիմյանը և արևմտահայ ազգային-ազատագրական շարժումը, Երիտասարդ գիտաշխատող, ԵՊՀ, Երևան, 1969, թիվ 8-9, էջ 67-78:
2. Գերդաստանական տունը և կենցաղը Աղձնիքի Ազնվացձոր գավառում, ԲԵՀ, 1973, էիվ 1, էջ 235-243:
3. Աղձնիք /պատմազգագրական ակնարկ., Հայագիտական հետազոտություններ, Պրակ. Ա, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 1974:
4. Վ. Բոյան, Հայ ազգագրություն /համառոտ ուրվագիծ/ ԵՊՀ հրատ., 1974, 287 էջ, ԲԵՀ, 1975, թիվ 1/25/, էջ 227-229:
5. Նյութական փոխօգնության ձևերի մնացուկները աղձնիքահայության ազգակցական խմբերի մեջ XIX դարում և XX դարի սկզբներին, Երևանի համալսարան, գիտաինֆորմացիոն հանդես, ԵՐԼԱՆԻ համալսարանի հրատարակություն, 1977, թիվ 2, էջ 47-49:
6. Ազգակցական և համայնքային փոխօգնության ձևերի վերապրուկները աղձնիքահայության մեջ XIX դ. II կես – XX դ սկիզբ, ԲԵՀ, թիվ 1/37/, էջ 198-206:
7. Անխոնջ ազգագրագետն ու բանահավաքը, Երևանի համալսարան, Գիտաինֆորմացիոն հանդես, Երևանի համալսարանի հրատ., 1981, թիվ 1/39/, էջ 23-26:
8. Ժողովրդական հավատալիքների համակարգը հայոց ընտանեական ծիսակատարություններում /ըստ աղձնիքահայերի մոտ պահպանված սովորույթների/ ՀՍՍՀ ԳԱ <<Լրաբեր հասարակական գիտությունների>>, 1983, թիվ 4:

9. Աղձնիքահայերի ամուսնական սովորույթների ավանդության ձևերը XIXդ. II կես –XXդ սկիզբ, ԲԵՀ, 1984, թիվ 1, էջ 186-194:
10. Թալինի 1985թ. ազգագրական արշավախմբի աշխատանքների արդյունքները, Երևանի համալսարան Գիտաինֆորմացիոն հանդես, թիվ 1, էջ 28-30:
11. Աղձնիքահայերի ներընտանեկան ավանդական փոխհարաբերությունների և վարվելակերպի մի քանի հարցեր /հուղարկավորության ծեսեր ու սովորույթներ/, XIXդ. II կես –XXդ սկիզբ ԲԵՀ, 1986, թիվ 1, էջ 61-70:
12. Սասունցիների ընտանեկան ծիսակարգի մի քանի հարցեր /հուղարկավորության ծեսեր ու սովորույթներ, ԲԵՀ, 1987, թիվ 3, էջ 52-62:
13. Աղձնիքի բնակչության էթնիկ կազմը 19-20-րդ դդ., ՀՀ ԳԱԱ Հայոց ցեղասպանության թանգարան-ինստիտուտ Հայոց ցեղասպանության պատմության և պատմագրության հարցեր, Երևան, 2005, թիվ 10-11, էջ 171-185:
14. Խուսափման սովորույթի դրսևորումները աղձնիքահայոց ընտանեկան կենցաղում, ԲԵՀ, 2005, թիվ 1, էջ 145-154:
15. Աղձնիքահայոց հյուրընկալման ավանդույթը XIX- XXդդ., ՊԲՀ, ԳԱԱ հրատ., 2005, թիվ 1, էջ 160-169:
16. Աղձնիքահայերի հարսանեկան շարք ավանդական մի քանի ծեսերի ու սովորույթների մասին, Էմիաժին, 2005. թիվ Թ, էջ 66-80:
17. Աղձնիքահայերի ամուսնահարսանեկան սովորույթներին ու ծեսերին առնչվող հավատալիքները, ԲԵՀ, 2005, թիվ 3, էջ 42-53:
18. Հայոց ընտանեամուսնական սովորույթների ու ծեսերի բնութագրությունը Խ. Աբովյանի երկրում, ՀՀ ԳԱԱ Շիրակի հայագիտական հետազոտությունների կենտրոն, Գիտական աշխատություններ VIII, 2005, Գիտություն, Գյումրի , 2005, էջ 53-59:
19. Օջախ-թոնրի պաշտամունքի մի քանի սովորույթներն Աղձնիքում, <<Ավանդական բանավոր , ոչ նյութական մշակույթ>>, Գիտելիք և Խորհրդանիշ, հավատալիք և սովորույթ, Հոդվածների ժողովածու. Միջազգային առաջին գիտաժողով Յունեսկոյի <<Ոչ նյութական մշակութային ժառանգության պահպանման մասին>> կոնվենցիայի

շրջանակներում, Երևան, Գիտություն, 2006, էջ 124-138: /Համահեղինակ-Ի.

Ղարիբյան/:

20. Աղձնիքահայերի խնամատարության մի քանի սովորույթների ու ծեսերի մասին, ՊԲՀ, Երևան, 2006, թիվ 1, էջ 210-219: [http://hpj.asj-oa.am/1455/1/2006%2D1\(210\).pdf](http://hpj.asj-oa.am/1455/1/2006%2D1(210).pdf)
21. Աղձնիքահայերի նշանադրության սովորույթների ու ծեսերի շուրջ, ԲԵՀ, 2006, թիվ 1, էջ 52-62:
22. Ամուսնահարսանեկան սովորույթները Սասունցիների արդի կենցաղում, ԲԵՀ, 2006, թիվ 3, էջ 52-60:
23. Պսակադրությունը և առագաստը որպես ամուսնահարսանեկան ծիսաշարի կարևոր փուլեր /ըստ աղձնիքահայերի սովորույթների/, ՀՀ ԳԱԱ հնագիտության և ազգագրության ինստիտուտ <<Հայ ժողովրդական մշակույթ>> XIII Նյութեր հանրապետական գիտական նստաշրջանի, ՀՀ ԳԱԱ, Գիտություն, Երևան, 2006, էջ 190-195:
24. Խ. Աբովյանի գրական ժառանգության հարցի շուրջ, Էջմիածին, Հունվար /Ա/, 2007, էջ 88-94:
25. Աղձնիքահայերի անասնապահական ընկերակցությունների կազմակերպման որոշ ձևեր ու սովորույթներ, ԲԵՀ, 2007, թիվ 2, էջ 115-124:
26. Քավորը հայոց մեջ /ըստ Աղձնիքահայերի ազգագրական տվյալների/, ՊԲՀ, 2007, թիվ 1, էջ 123-137: <http://hpj.asj-oa.am/2364/>
27. Գ. Սրվնձոյանցի ազգագրական և բանահավաքչական գործունեությունը, Էջմիածին, Հոկտեմբեր, /Ժ/, 2007, էջ 110-122:
28. Խ. Աբովյանը որպես ազգագրագետ, Աբովյանագիտական հոդվածների հատընտիր ժողովածու, Երևան, 2007, էջ 123-130:
29. Քավորը հայոց ամուսնահարսանեկան ծիսակատարություններում /ըստ Սասնո գավառի սովորույթների/, <<Ավանդական բանավոր , ոչ նյութական մշակույթ>>, Գիտելիք և Խորհրդանիշ, հավատալիք և սովորույթ. Միջազգային երկրորդ գիտաժողովի հոդվածների ժողովածու, Երևան, 2007, էջ 92-101:
30. Նորածնի մկրտությունը որպես նրա հասարակական ճանաչման փուլ, ՀՀ ԳԱԱ Հնագիտության և ազգագրության ինստիտուտ, Հայ ժողովրդական

մշակույթ, XIV Նյութեր հանրապետական գիտական նստաշրջանի , Երևան, Գիտություն, 2007, էջ 224-231:

31. Գարեգին Սրվանձոյանցի ազգագրական գործունեությունը, Խ. Աբովյանի անվան հայական պետական մանկավարժական համալսարանի հիմնադրման 85-ամյակին նվիրված ժողովածու. պրոֆեսորա դասախոսական անձնակազմի, ասպիրանտների, հայցորդների և գիտաշխատողների 53-րդ գիտաժողովի նյութեր, Երևան, I Պրակ., Երևան, 2008, էջ 217-219:
32. Մանկածնությանն առնչվող արարողությունները Աղձնիքում, ԲԵՀ, Երևան, 2008, թիվ 1/124/, էջ 51-60:
33. Հետծննդյան քառասունքին առնչվող սովորույթներն ու ծեսերը Աղձնիքում, ԲԵՀ, Երևան, 2008, թիվ 3, էջ 114-123:
34. Կինը հայոց ավանդական ընտանիքում /ըստ սասունցիների ազգագրական սովորույթների/, ՊԲՀ, 2009, թիվ 1 էջ 71-87: <http://hpj.asj-oa.am/2621/>
35. Նորածնի խնամքին առնչվող սովորույթները աղձնիքահայերի ընտանիքում, ԲԵՀ, 2009, թիվ 2, էջ 122-130:
36. Ամլությունը բուժելու ժողովրդական հնարաները և հավատալիքները Աղձնիքում, Էջմիածին, թիվ 3-4, մայիս, 2009, էջ 78-86:
37. Արաբ մատենագիրների ազգագրական վկայությունները հայերի մասին/ԹԴ-ԺԴ դդ./, Էջմիածին Է, Հուլիս, 2009, էջ 65-79:
38. Հայոց ավանդական և ժամանակակից ամուսնության հարցի ուսումնասիրության արդի վիճակը, <<Ավանդական բանավոր , ոչ նյութական մշակույթ>>, Գիտելիք և Խորհրդանիշ, հավատալիք և սովորույթ, Հոդվածների ժողովածու. Միջազգային առաջին գիտաժողով Յունեսկոյի <<Ոչ նյութական մշակութային ժառանգության պահպանման մասին>> կոնվենցիայի շրջանակներում, Երևան, 2009, էջ 91-107:
39. Հույն աշխարհագիր Ստրաբոնի ազգագրական տեղեկությունները հայերի և Հայաստանի մասին, Գիտությունն Արցախում, 2009, թիվ 3-4, էջ 204-209:
40. Քսենոփոնի ազգագրական տեղեկությունները հայերի մասին, <<Տարեգիրք>> Աստվածաբանության ֆակուլտետի, Դ, 2009, էջ 298-309:

41. Ս. Մկրտչյան, Տոները հայոց արդի կենցաղում /Էթնոսոցիոլոգիական ուսումնասիրություն/, <<Տարեգիրք>> Աստվածաբանության ֆակուլտետի, Դ, 2009, էջ 192-196:
42. Ընտանեկան իրավունքը ըստ վաղ միջնադարյան եկեղեցական կանոնական և աշխարհիկ աղբյուրների, Գիտական հոդվածների ժողովածու, Երևան, 2010, էջ 34-41:
43. Գայոս Կոռնելիոս Տակիտոսի ազգագրական տեղեկությունները հայերի մասին, ԶՊՄՐ, 1-ին պրակ, Երևան, 2010, 293-295:
44. Աղձնիքահայերի՝ կնոջ հղիության պահպանմանը վերաբերող սովորույթներն ու ծեսերը, ԲԵՅ Հասարակական գիտություններ: Հայագիտություն, 131.1, Երևան, 2010 էջ 26-34:
45. Հայ ազգագրության և բանագիտության մեծ երախտավորը /Վարդ Բոդյանի ծննդյան 100-ամյակի առթիվ/, Էջմիածին, 2010, էջ 58-69:
46. Խաչատուր Աբովյանը որպես քրդերի ազգագրության հետազոտող, Էջմիածին, դեկտեմբեր, 2010, էջ 54-98:
47. Առաքել Դավրիժեցու տեղեկությունները հայության ժողովրդագրական պատկերի փոփոխությունների և հայկական տեղանունների մասին, Ակունք, գիտական հոդվածների ժողովածու, թիվ 1, ԵՊՀ Իջևանի մասնաճյուղ, էջ 9-18, Երևան, 2011:
48. «Ազգ»-արենակցական համակարգը հայոց մեջ, Ակունք, գիտական հոդվածների ժողովածու, թիվ 2, Երևան, 2011, էջ 35-45:
49. Ազգատոհմի տարածքային միասնության մնացուկների դրսևորումները հայոց մեջ, Ակունք, գիտական հոդվածների ժողովածու, թիվ 3, ԵՊհ Իջևանի մասնաճյուղ, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2011, էջ 39-49:
50. Հայ ազգաբանության սկզբնավորումը, Պատմաբանասիրական հանդես, 2011, թիվ 3:
51. Հայ ազգագրական տեղեկությունները ըստ Առաքել Դավրիժեցու <<Պատմություն>> երկի, Պատմություն և մշակույթ, Հայագիտական հանդես, թիվ 2, ԵՊՀ պատմության ֆակուլտետ, ԵՊՀ հրատ., 2011:
52. Հայ ազգագրական գիտությունը Խորհրդային շրջանում (1920-1940-ական թթ.) Ակունք, թիվ 2/16, Երևան, 2017, էջ 5-28:
53. Ե. Լալայանը հայ ազգագրության ուսումնասիրության պատմագրական շրջանացման մեթոդի սկզբնավորող, Ակունք, Երևան, 2018, թիվ 1/18, էջ 5-19:

Հիմնադրույթներ

1. Գերդաստանական տան համալիրը Աղձնիքում, Հումանիտար գիտությունների գծով երիտասարդ գիտաշխատողների հանրապետական գիտական կոնֆերանսի նյութեր /համամիութենական

մրցանակաբաշխության երկրորդ փուլ/, ՀՍՍՀ ԳԱ հրատ., 1972, էջ 247-249:

2. Աղձնիքահայերի ներնտանեկան ավանդական փոխհարաբերությունների մասին, Ավանդական ժառանգման հարցերը հայկական մշակույթում: Երիտասարդ գիտնականների հինգերորդ կոնֆերանսի նյութեր: ՀՍՍՀ ԳԱԱ հնագիտության և ազգագրության ինստիտուտ, 1982, էջ 28-29:
3. Թաղման ծեսն Աղձնիքում XIXդ. վերջ – XXդ սկիզբ, Հանրապետական գիտական նստաշրջան՝ նվիրված 1982-1983թթ. Ազգագրական և բանահյուսական դաշտային հետազոտությունների հանրագումարին: ՀՍՍՀ ԳԱ հնագիտության և ազգագրության ինստիտուտ, Երևան, 1984, էջ 30-31:
4. Նահապետական մեծ ընտանքին Աղձնիքի հայերի մեջ / XIXդ. վերջ – XXդ սկիզբ/ , Հայաստանի բնակչության հասարակական կենցաղի և հոգևոր մշակույթի պրոբլեմների ուսումնասիրությանը նվիրված գիտական նստաշրջան, ՀՍՍՀ ԳԱ հնագիտության և ազգագրության ինստիտուտ Երևան, 185, էջ 38-40:
5. Աղձնիքի հայերի բնակավայրերի տիպերը, Հանրապետական գիտական նստաշրջան՝ նվիրված 1984-1985թթ. ազգագրական և բանագիտական դաշտային հետազոտությունների հանրագումարին, ՀՍՍՀ ԳԱ հնագիտության և ազգագրության ինստիտուտ, Երևան, 1987, էջ 63-64: